

[F-STIL] Onesnaževalci so lahko tudi nevidni Kdo v Sloveniji najbolj svinja okolje

Nataša Ručna
natasarucna@finance-on.net

»Ni nujno, da so največji onesnaževalci tisti, na katere opozarjajo mediji ali nad katerimi se vali črn dim. Veliko bolj nevarni so lahko taki, ki s strupenimi izpusti v reke ostajajo očem nevidni,« pravi Tanja Dolenc, vodja urada za okolje na Agenciji RS za okolje (ARSO).

Na spletnih straneh ARSO lahko najdemo seznam največjih onesnaževalcev in kaj vse – ter koliko – spuščajo v okolje. Zadnji podatki so za leto 2005. »Pri nas le zbiramo podatke in onesnaževalcev ne razvrščamo po škodljivosti za okolje. Prav tako na spletu ne objavljamo, ali so presegli mejne vrednosti,« pojasnjuje Tanja Dolenc. Vsi večji industrijski onesnaževalci bodo morali sicer do oktobra letos, ko začne veljati evropska direktiva o celovitem preprečevanju onesnaževanja in nadzoru, označena s kratico IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control), pridobiti dovoljenje agencije, da so njihove emisije pod mejnimi vrednostmi. Vloge jih je oddalo 190.

Meritve nevarnih izpustov so vnaprej napovedane

»Težava je, da občasne meritve, ki jih okoljski inšpektorat napove vnaprej, ne zajamejo tudi izpada čistilnih filtrov, kar se v Lafargeu Cementu po naši oceni dogaja večkrat na dan,« opozarja Boštjan Pihler, predstavnik trboveljske civilne iniciative, imenovane Eko krog. »Takrat strupene snovi mejne vrednosti presežejo tudi do desetkrat,« je prepričan.

Kaj industrija, skrb zbujajoče je kmetijstvo

Okoljevarstvenik Anton Komat opozarja tudi na zakopane strupene odpadke, za katerimi se izgublja

► Meritve nevarnih izpustov v industriji, ki jih okoljski inšpektorat napove vnaprej, ne pokažejo prave podobe, opozarjajo okoljevarstveniki.

Vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja do oktobra 2007 je oddalo 190 onesnaževalcev.

sledi. Miha Jazbinšek, predstavnik Zelenih Slovenije, paje zaskrbljen zaradi globalnega segrevanja, k čemur poleg strupenih emisij pripomorejo toplotne in promet. »Nedopustno je, da se želi ljubljanska toplotna širiti, da bi se dodatno ukvarjala s proizvodnjo električne energije,« meni. Pomankljiva se mu zdi tudi tehnologija predelave odpadkov. Večjo grožnjo okolju kot industrijski onesnaževalci, katerih škodljivost je mogoče ublažiti s čistilnimi napravami, pa so po mnenju Komata in Jazbinška pesticidi. »Zaradi njih je problematična tretjina slovenskih vodovodov, saj se napajajo iz rek, ki tečejo po večjih poljih,« poudarja Komat.

ONESNAŽEVANJE V SLOVENIJI

Popravljanje usodnih človeških napak

- Med 15 onesnaževalci, ki so si pri uveljavitvi evropske direktive izbojevali prehodno obdobje (od leta 2008 do leta 2011), so tudi SŽ Acroni, Steklarna Rogaška, Ljubljanske Mlekarnice, IUV in Farma Ihan.
- Po najbolj črnih napovedih bi lahko do leta 2025 v Sloveniji za azbesto umrlo od 250 do 400 tisoč ljudi.
- Letna prodaja pesticidov v Sloveniji je 1.400 ton.
- Med letoma 2008 in 2012 bo 141 držav podpisnik kjotskega protokola poskušalo emisije ogljikovega dioksida in petih preostalih toplogrednih plinov zmanjšati za najmanj pet odstotkov v primerjavi z letom 1990.
- Kitajska porabi okoli dve milijardi ton premoga na leto in porabo še povečuje.